

20081523147

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 35 став 2 и 36 став 5 од Законот за јавните патишта („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/08), министерот за транспорт и врски донесе

ПРАВИЛНИК ЗА МЕРКИТЕ ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ЈАВНИТЕ ПАТИШТА, НАЧИНОТ И РОКОВИТЕ ЗА НИВНО ИЗВРШУВАЊЕ, КАКО И ВИДОТ И НАЧИНОТ НА ИЗВРШУВАЊЕ НА АКТИВНОСТИТЕ ЗА РЕДОВНО, ЗИМСКО, ПЕРИОДИЧНО И ИНТЕРВЕНТНО ОДРЖУВАЊЕ НА ЈАВНИТЕ ПАТИШТА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат мерките за одржување на јавните патишта, начинот и роковите за нивно извршување, како и видот и начинот на извршување на активностите за редовно, зимско, периодично и интервентно одржување на јавните патишта.

Член 2

Одделни изрази употребени во овој правилник, го имаат следното значење:

1. „Патна опрема“ е сигнализација, рампи на патарина и уреди за наплата на патарина, објекти за заштита од снег, одронувања на карпи, ветер, бучава, светла и останати штетни/опасни дејствија на патот, телекомуникациски и електрични уреди, уреди за контрола и регулирање на сообраќајот, уреди за далечинско информирање и предупредување, уреди за контрола на тежината на возилата, контрола на брзината на возилата, уреди за одредување на квантитет и квалификација на возилата и безбедносни уреди во тунелите.

2. „Референтен систем“ е систем кој е разработен да ја регистрира патната инфраструктура, објектите на јавниот пат и настаните долж патот и вообичаено се дефинира во форма на чворен систем/систем на делници, при што далечината/километражата се мери од почетокот на секоја делница во километри посебно.

3. „Систем за управување на коловозите“ е систем кој го вклучува идентификувањето на оптималните стратегии на различни нивоа на управување и одржување на коловозите на соодветно ниво на услужливост; кој ги вклучува, но не ги ограничува, систематските постапки за планирање на активностите за одржување и рехабилитација врз основа на оптимизирање на добивките и минимизирање на трошоците.

4. „Слој на мраз“ е хомоген слој од мраз кој се формира на коловозот предизвикан од замрзнат дожд или предизвикан од дожд кој паѓа на коловозната површина на ниски температури, или предизвикан од замрзнување на вода која се формира од топење на снег или друга вода која доаѓа на површината на коловозот (од пристапни патишта, берми, косини или од нанос од канали).

5. „Навејување на снег“ е нанос од снег кој се разнесува и се наталожува на места каде брзината на ветерот се намалува (живи огради, огради, усеци и падини/наклони, ивици на насипи, згради, огради за заштита од бучава итн).

6. „Материјал за одмрзнување“ е материјал кој се користи за заштита или за намалување на слана/мраз на коловозите и ги прават помалку лизгави во зимски услови.

7. „Сообраќајни незгоди“ е настан на патот во кој учествувале најмалку едно возило во движење во кој има повредени лица или од истиот е предизвикана материјална штета.

II. МЕРКИ ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ЈАВНИТЕ ПАТИШТА

Член 3

Одржувањето на јавните патишта се врши со преземање на потребни мерки со кои се обезбедува:

- континуираност и целосност на коловозот;
- непрекинат, сигурен и слободен сообраќај во согласност со условите пропишани со Законот за јавните патишта, техничките норми, стандарди, спецификациите и прописите за безбеден патен сообраќај;
- намалување на трошоците за корисниците на патиштата и
- зачувување на вредноста на патишта.

Член 4

Мерките за извршување на работите околу одржувањето на патот се утврдени во зависност од:

- видот на пат;
- функција на патот во мрежата на државните патишта и
- обемот на сообраќај.

Член 5

Со цел да се обезбеди зачувување на употребната вредност на јавните патишта за безбеден и непречен сообраќај истите треба редовно да се одржуваат.

Член 6

Одржувањето на јавните патишта се врши со преземање на мерки кои се однесуваат на:

- периодично одржување,
- редовно одржување,
- зимско одржување и
- интервентно одржување.

При периодичното одржување се преземаат мерки во интервали од неколку години, со кои се овозможува продолжување на употребната вредност на патната инфраструктура и безбедносната опрема и/или мерки кои овозможуваат патот да ги издржи зголемените осовински оптеретувања или зголемените брзини и тоа:

- надградба и поправка на дотраени коловози,
- санација на свлечишта и заштита на трупот на патот,
- решавање „црни точки“ и уредување приклучоци,
- обнова и дополна на сообраќајна сигнализација и опрема (со подготвен проект и одобрение),
- садење заштитни шумски појаси и хортикултура и
- санирање и зајакнување мостови.

При редовното одржување се преземаат мерки во текот на годината заради обезбедување на услови за безбедно користење и употреба на патот и тоа:

- тековно одржување (санација на ударни дупки, санирање слегнувања на асфалтни површини, санирање коловози, санирање попречни набори и пукнатини, санирање на лизгави површини),
- ископ на патни канавки,
- одржување вертикална и хоризонтална сигнализација и
- поставување и одржување на заштитни оградни и обложни мрежи.

При зимското одржување се преземаат мерки потребни за обезбедување на континуираност и безбедност на сообраќајот во текот на зимски временски услови и тоа:

- организирање на зимска служба (потребен број луѓе за дежурства, соодветни простории за луѓето и материјалите),
- димензионирање на возила, градежна механизација и специјална опрема според интензитетот на падавините, должина на патна мрежа по приоритет, степени на приправност, искуство и др.),
- набавка на материјали за зимско интервенирање (сол-натриев хлорид, абразивни материјали и друго и
- организирање на информативен центар.

При интервентното одржување се преземаат мерки во итни случаи за извршување на сообраќајот и за поправки на патот после оштетувањето предизвикано од непредвидени настани и тоа:

- обезбедување на микролокацијата на елементарната непогода или непредвиден настан со: луѓе, сообраќајни знаци, бариери или друго физичко обезбедување,
- итно расчистување на патот од последиците на елементарната непогода,
- изработка на девијација за времено одвивање на сообраќајот (ако има потреба и услови),
- пренасочување на сообраќајот по други патишта (според приликите на лице место) и
- во зависност од потребите се врши времено оспособување на патот кај критичната микролокација, во период до квалитетно оспособување на истата (санација на штети од елементарни непогоди и слично).

Член 7

Одржувањето на улиците како дел од државните патишта, доколку транзитираат низ населени места во општините и градот Скопје, се однесува на преземање на мерки на коловозната површина и сообраќајната сигнализација (обележување и знаци) кои му служат на патот, а за останатите елементи од улицата, како дел од државните патишта се применуваат мерки за одржување како за локалните патишта и улици.

Член 8

Одржувањето на државните патишта се врши врз основа на План за одржување на јавните патишта (во натамошниот текст: план) како дел од Годишната програма за изградба, реконструкција, одржување и заштита на јавните патишта.

Член 9

Планот кој се однесува на одржувањето на јавните патишта треба да ги содржи најмалку следните информации:

- состојба на патиштата на почетокот на годината;
- цели и стандарди кои треба да се постигнат;
- инвестиции и финансиски план;
- оправданост на проектите за периодично одржување и
- предвидени услови проценети за крајот на годината со примена на инвестициона опција.

Член 10

Во Планот се предвидени мерки за негово спроведување, со детален опис за секое одржување, локацијата, видот на работите, трошоците и финансиските средства со одредени рокови за нивно извршување.

Член 11

Извештајот за реализација на планот за одржување на државните патишта содржи податоци за планираните, извршените односно неизвршените мерки.

Член 12

Постојаната контрола на одржувањето на јавните патишта се врши најмалку во следните интервали:

- двапати дневно на автопатишта и експресни патишта;
- дневно на магистрални патишта каде што има повеќе од 3000 возила/ден;
- двапати неделно на регионални патишта од прва и втора категорија каде што има повеќе од 3000 возила/ден и
- еднаш неделно за регионални патишта од прва и втора категорија каде што има помалку од 3000 возила/ден.

Бројот на контролите може да се зголеми во тешки услови, посебно во лоши временски услови, зимски услови или незгоди, за да се обезбеди сигурен и безбеден сообраќај.

За извршените контроли еднаш месечно се доставува извештај до Агенцијата за државни патишта најдоцна до 15 во месецот за претходниот месец.

Член 13

Сезонската контрола на одржувањето на јавните патишта се врши во есен и пролет за да се оцени состојбата на патот, патниот појас и состојбата на објектите на патот преку визуелен преглед и тоа на:

- оштетувањата на коловозот;
- оштетувањата на банкните;
- состојбата на објектите за одводнување;
- состојбата и изгледот на знаците и обележувањата;
- зелените површини покрај јавните патишта;
- косините и
- патната опрема.

Сезонската контрола што се врши во есен е основа за утврдување на планот за одржување на јавните патишта.

Сезонската контрола во пролет се врши со цел да се провери и потврди годишниот план, согласно со оштетувањата на патот и проблемите кои се јавиле во текот на зимскиот период.

За извршените сезонски контроли се доставува извештај до Агенцијата за државни патишта, најдоцна 30 дена од денот на извршената контрола.

Член 14

Годишните контроли на објектите на патот опфаќаат мерки врз основа на кои се утврдуваат можните проблеми и неправилности (оштетувања), врз основа на што се утврдуваат потребните мерки за редовно одржување на објектите и тоа на:

- оштетувањата на коловозот и пешачка патека;
- состојбата на површината на конструктивните елементи;
- состојбата на системот за одводнување;
- состојбата на спојници;
- состојбата на огради, заштитни огради и ивичници;
- состојбата на металните елементи на конструкциите и
- елементите околу конструкцијата.

За извршените годишни контроли се доставува извештај до Агенцијата за државни патишта до крајот на јануари во тековната година за претходната година.

Член 15

Контролата на коловозите на државните патишта се извршува на секои три години и ги вклучува следните мерки:

- визуелен преглед на оштетувањата на коловозот, преку мануелни, полуавтоматски или автоматски прегледи/мерења;
- мерења на отстапувања со автоматизирана опрема за надзор;
- мерења на коефициентот на рапавост на коловозната површина со автоматизирана опрема и
- мерења на рапавост, преку мануелна или автоматизирана опрема за преглед.

Извештајот за контролите на коловозите треба да биде изготвен не подоцна од еден месец по извршената контрола.

Член 16

Редовните контроли на објектите на државните патишта се извршуваат секои пет години, или после вонредни поправки, сообраќајни незгоди или вонредни временски услови.

Извештајот за констатираната состојба на објектите на државните патишта треба да биде составен не подоцна од еден месец по извршениот преглед.

Од констатираната состојба при редовната контрола се утврдува потребата за извршување на вонредна контрола.

Член 17

Вонредната контрола на елементите и објектите на патот може да биде извршена:

- доколку тоа е утврдено со годишната контрола;
- после сообраќајни незгоди;
- пред и после поминувања на вонредни товари и
- после елементарни непогоди (земјотреси, поплави итн.).

Извештајот за извршената вонредна контрола треба да биде изготвен не подоцна од еден месец по извршување на истата.

III. АКТИВНОСТИ ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ЈАВНИТЕ ПАТИШТА

Член 18

Периодичното одржување на јавните патиштата ги опфаќа следните активности:

- периодично реновирање на коловозната површина како и слоевите од коловозната конструкција;
- зајакнување и вградување на нов завршен слој на коловозот;
- ремонт и модернизација на коловозната конструкција;
- подобрување на системот за одводнување;
- заштита од ерозија на насипите, одронувања на карпи и поставување на потребни системи за заштита;
- обнова на конструкции, доколку конструктивниот систем и материјалите не се променети (замена и обнова на коловозот, водонепропусниот слој, спојки, одводнување, заштитна ограда, странични ѕидови, столбови, горниот строј на коловозот, заштита и потпорни ѕидови, тунелски цевки, анкерување на нестабилни делови од тунелското осветлување и замена на пропусти и мостови со отвори до 10м);
- поправка и замена на сигнализацијата и патната опрема доколку конструктивниот систем и материјалите не се променети и

- подобрување на геометријата на патната сигнализација во услови на корегирање на кривини со должина до 1 км и постапката треба да се изведе доколку за ова подобрување не е потребна експропријација на земјиште.

Извршувањето на активностите од став 1 на овој член предвидени со Планот за одржување на јавните патишта, се врши според Главен проект изготвен согласно стандардите, прописите и техничките елементи за изградба на патишта, кои се во сила.

Член 19

Редовното одржување на јавните патишта ги опфаќа следните активности:

1. Чистење на коловозите и јавните површини;
2. Поправка на коловозната површина;
3. Одржување на банкните, заштита на косините, насипи, усеци, засеци, чистење и водење грижа за објектите за одводнување на патот, прифатни канавки и патни дренажи;
4. Обновување и заштита на огради, сигурносни рампи и заштитна мрежа и останата опрема на патот;
5. Чистење, поставување, заменување, обновување или заштита на хоризонталната и вертикалната сигнализација на патот;
6. Одржување на електричните инсталации-замена на прегорени сијалици во тунелите, клучките / крстосниците, патарините и останатите осветлувања на патот;
7. Одржување на инсталации, уреди и опрема;
8. Обележување на патиштата;
9. Контрола на вегетација косење на трева, аранжирање и одржување на зелените појаси и насади/растенија на страничната површина на патот и
10. Одржување на објектите на патот.

Член 31

Работите на редовно одржување треба да се извршуваат на начин при што најмалку на една сообраќајна лента може да се обезбеди нормален и безбеден сообраќаен проток.

Местото на изведување на работите треба да биде јасно означено и обезбедено со соодветна сообраќајна сигнализација, и останати соодветни средства со цел навремено да се известат корисниците на патот за извршување на работите на редовно одржување и можните опасни ситуации.

Член 21

Редовното одржување на коловозната површина опфаќа чистење на целиот коловоз и патниот појас.

Чистењето на коловозот и патниот појас претставува постојана активност која опфаќа отстранување на препреки како земја, камења, мртви животни или предмети, како и опасни течности со кои се зголемува лизгањето, како масло и слично, за да се обезбеди сигурен и безбеден сообраќај.

Чистењето на коловозот на автопатиштата и магистралните патишта треба да започне за максимум 8 часа и 24 часа за регионалните патишта, откако ќе биде забележана некоја нерегуларност од страна на контролните органи.

Чистењето на јавните површини (паркиралишта, одморалишта и др.) треба да започне за максимум 3 дена откако ќе биде забележана некоја нерегуларност од страна на контролните органи.

Член 22

Поправка на коловозната површина претставува континуирана активност со цел да се заштити од понатамошна деградација со поголем обем.

Поправката на коловозната површина (оштетувања) треба да започне за максимум 12 часа за автопатиштата и експресни патишта, 24 часа за магистрални патишта и 48 часа за регионалните патишта откако ќе биде забележано оштетувањето од страна на контролните органи. За макадамски и земјени патишта, поправка на коловозите (оштетувањата) треба да започне за максимум 5 дена откако ќе биде забележано оштетување од страна на контролните органи.

Поправка на јавните површини (паркиралишта, одморалишта и др.) треба да започне за максимум 15 дена откако ќе биде забележано некое оштетување од страна на контролните органи.

Поправка на ударните дупки и оштетувањата на коловозната површина на патиштата со густ сообраќај треба да биде испланирана во временски периоди кога сообраќајот е помал за застојот да може да се сведе на минимум.

Ударните дупки и оштетувањата на коловозната површина треба да бидат исчистени и обновени со соодветни материјали согласно стандардите и нивото на постоечкиот коловоз.

Во текот на работите на поправка на асфалтната коловозна површина, материјалите кои се користат за поправка на оштетувањата треба да бидат исти со оние со кои е изградена конструкцијата. Макадам, чакал и кршен камен се користат за поправка на макадамски и земјени патишта.

Во случај на лоши временски услови, каде соодветната поправка не може да се изведе на време, треба да се изврши привремено поправање, кога е прифатливо да се употреби материјал со послаб квалитет.

Привремената поправка не треба да стои подолго од 48 часа. Привремената поправка со ладна мешавина во текот на ладно време може да остане на тоа место до наредната градежна сезона и ќе се третира во текот на работите на сезонско одржување на пролет.

Во случај да се вградуваат инсталации преку патот, инсталациите треба да бидат поставени така што ќе предизвикаат минимално оштетување на коловозната површина, при што треба да се избегнува копање таму каде што е можно.

По завршувањето на работите од став 9 на овој член патот треба да се доведе во првобитната состојба, на соодветно ниво и без останати празнини на спојувањата.

Поправката после копањето за поставување на инсталациите треба да се изведе во согласност со условите определени од Агенцијата на начин на кој подоцна ќе се избегне свлекувањето на земјиштето, а конструкцијата на коловозот треба да биде така изведена да се користат истите материјали како тие што се наоѓаат на терен.

Изведувањето на работите на коловозната површина треба бидат означени на соодветен и пропишан начин. Ако работата се извршува во фази, треба да се постави привремено обележување. Привременото обележување треба да остане во текот на работењето и треба да се замени со конечна сигнализација кога ќе се завршат сите работи и откако ќе се отстранат сите постројки и материјали.

Член 23

Одржувањето на банкните треба да обезбеди банкните да се на исто ниво како и коловозната површина на патот, или пониско за 5 см од нивото на коловозот. Нагибот на банкната на повисоката страна на коловозната површина треба да биде помеѓу 4% и 8% кон надворешната страна. Нагибот на банкната на пониската страна на коловозната површина треба да биде повеќе од 4% (за асфалтирани банкни) и 7% (за неасфалтирани банкни). Пополнувањето на банкните се изведува со исти или слични материјали како материјалите употребени за изградба.

Одржувањето на околните земјени работи во засеците треба да се изврши така што ќе се зачуваат почетните косини и стабилноста на наклоните. Нестабилните карпи, кои

предизвикуваат ризик од лизгање треба да бидат отстранети од косините. Оштетените уреди за одржување на стрмни косини (жици и мрежи) треба да бидат заменети максимум за 30 дена.

Одржување на системот за одводнување опфаќа чистење и обновување на одводните канали, риголи, пропусти, филтерски слоеви, цевки, слоеви од седиментни материјали и разделни слоеви. Овие работи треба така да се изведуваат без да влијаат на одводнувањето на околниот терен. Во случај кога има поткопување на темели и лежишта, поправката треба веднаш да се изврши. Поправката и замената на испусти и сливници (вклучувајќи ги и тампоните) треба да се изврши во текот на сезонското редовно одржување, согласно резултатите добиени од сезонските прегледи.

Во случај на оштетување на ивичњаците долж коловозната површина, оштетувањата на ивичњаците треба да се заменат или обноват, сите празнини во ивичњаците треба да се пополнат за да се добие континуирана површина.

Член 24

Чистењето, заштитата и боењето на оградите, столбовите и столбчињата за насока треба да се извршува како дел од сезонското одржување.

Оштетените или уништените огради и столбови треба да бидат поправени или заменети максимум за 7 дена на автопатиштата и експресните патишта, 14 дена на магистралните патишта и 21 ден за регионалните патишта, откако контролниот орган ќе ја забележи нивната незадоволителна состојба, на сите места каде што нивното присуство е задолжително. Додека не се поправат или заменат, овие места треба да бидат јасно обележани и заштитени со соодветна сообраќајна сигнализација дефинирани со соодветна регулатива..

Столбчињата за насока треба редовно да се чистат, поставуваат и заменуваат како дел од сезонското одржување.

Член 25

Знаците поврзани со референтниот систем, камените ивичници и слично треба да бидат исчистени, поставени, обновени и обоени како дел од сезонското одржување.

Вертикалните сообраќајни знаци треба да бидат чисти и видливи и тоа треба да се извршува како дел од сезонското одржување.

Оштетените знаци кои означуваат опасност или забрана/ограничување на сообраќајот треба веднаш да се заменат а не подоцна од 24 часа откако контролниот орган ќе го констатира тоа и ќе достави известување за недозволената состојба.

Другите оштетени знаци треба да се заменат во период од еден месец.

Сообраќајните светла треба да бидат чисти, заштитени и видливи и тоа треба да се извршува како дел од сезонското одржување. Замена или поправка на оштетените светла треба да се изврши во период од 7 дена откако контролниот орган ќе достави известување за нивната незадоволителна состојба.

Член 26

Оштетените делови на светлосните уреди, вклучувајќи ги и сијалиците во тунелите, треба да бидат заменети најкасно за 7 дена откако контролниот орган ќе констатира и ќе достави известување за нивната незадоволителна состојба.

Осветлувањето во отворени зони треба да биде заменето за максимум 15 дена откако контролниот орган ќе констатира и ќе достави известување за нивната незадоволителна состојба.

Боењето и заштитата на деловите за осветлување е дел од сезонското одржување.

Член 27

Инсталациите ги вклучуваат телекомуникациската опрема, опрема за броење на сообраќајот, противпожарна опрема, опремата за следење на временските промени и останати слични уреди.

Одржувањето на инсталациите е дел од сезонското одржување и треба да се извршува секоја година пред почеток на зимската сезона.

Член 28

На сите асфалтирани патишта, проектирани за сообраќај во две насоки, сообраќајните ленти треба да бидат јасно поделени со бела линија во средината на коловозот, видлива во секое време.

Патиштата кои имаат повеќе од една сообраќајна лента потребно е да имаат средна лента, а патиштата со коловоз поширок од 6 м треба да имаат гранични ленти.

На автопатиштата, експресните и магистралните патишта, граничната линија треба да биде видлива во секое време.

Обележувањето треба да се изведува со рефлектирачки материјали кои се додаваат на бојата за сите автопатишта, експресни, магистрални и регионални патишта на кои има преку 3000 воз/ден. За сите останати државни патишта обележувањата може да се извршат без додавање на рефлектирачки материјали на бојата.

Невидливите/избришаните обележувања треба да се префарбаат со соодветна боја (вклучувајќи ги и рефлектирачките состојки) согласно годишната програма и тоа:

- за автопатишта, експресните и магистралните патишта со сообраќај поголем од 3000 возила/ден двапати годишно (првиот пат пред 15ти Јуни и вториот пат пред 15ти Ноември) и

- за останатите патишта во текот на програмата за сезонско одржување, пред 15ти Јули.

Член 29

Косењето на тревата од банкните е дел од сезонското одржување и треба да се извршува согласно потребите, а минимално двапати годишно.

Одржувањето на видливоста на патните сообраќајни знаци, знаци за информации и насоки е дел од мерките предвидени за периодично одржување и треба да се извршува најмалку двапати годишно.

Контролата на вегетацијата на останатите делови во заштитниот појас се извршува како дел од периодичното одржување и тоа еднаш годишно. Дрвјата не треба да ја попречуваат прегледноста, да го попречуваат или загрозуваат сообраќајот и треба да бидат поставени надвор од патниот појас.

Член 30

Редовното одржување на објектите на патот се состои од:

1. Чистење на:

- коловозот и пешачкиот премин;
- риголи, отвори, останати одводни системи и дилатациони споеви на мостови и вијадукти;

- одводниот систем и пропустите, филтрите и каналите на потпорните сидови;

- просторот над и под конструкцијата на 20 м од двете страни на конструкцијата и

- речното корито на 20 м од двете страни на конструкцијата.

2. Поправка на:

- оштетени коловози и пешачки патеки;

- оштетени сигурносни огради, одбојници и ивичници;

- мали оштетувања на површините на бетонот;

- мали оштетувања на бојата при користење на антикорозивни бои;
- оштетувања на потпорните/крилни сидови и
- мали ерозии, оштетувања на габионите или заштитните сидови на коритото и под обалниот столб.

3. Постојано отстранување на камења, земја, мраз и останати материјали од тунелските портали или потпорните сидови.

4. Редовно боење/фарбање на секои 5 години на внатрешните сидови на тунелите до висина на 2.5м од коловозот.

5. Редовно боење / фарбање на секои 7 години на металните елементи на мостовите.

Сите оштетувања треба да бидат поправени со употреба на соодветни материјали во согласност со спецификациите, стандардите и регулативите.

Чистење на спојниците (дилатационите фуги), локалните поправки и замената на камењата треба да се извршува согласно потребите, но најмалку еднаш годишно.

Во случај кога оштетувањата се пресериозни за поправање со редовното одржување и во случај кога е во прашање носивоста на мостовите, треба да се постават знаци за предупредување или ограничување на сообраќајот се додека не се поправи објектот како дел од планот за периодично одржување.

Член 32

Зимското одржување на јавните патишта треба да се извршува на таков начин кој цело време ќе обезбеди функционирање на патот и безбедност на сообраќајот и ги опфаќа следните активности:

- подготвителна фаза;
- организација и сигнализација на засегнатите места;
- заштита од опасни состојби;
- чистење на снегот и мразот од коловозот и од вертикалните знаци;
- посипување со сол и останати абразивни средства;
- заштита од навејување/наноси од снег;
- обележување на коловозите;
- осигурување од одлив на водата од коловозот;
- отстранување на блокирани возила и возила од сообраќајни незгоди од коловозот;
- поставување на знаци во случај на ограничувања на сообраќајот и
- информации за корисниците.

Член 33

Извршувањето на активностите за зимско одржување на јавните патишта се спроведува врз основа на годишен акционен план за зимско одржување кој содржи:

- места на приправност за зимско одржување;
- приоритети и стандарди;
- локации на депоата/складиштата за зимско одржување;
- датуми поврзани со подготовката, мобилизацијата и оперативните фази за секој сектор;
- проценка на потребниот персонал и опрема за чистење и посипување со одмрзнувачки материјали;
- проценка на количините на одмрзнувачки материјал и капацитетите во магацините;
- организација и контрола за секоја активност;
- услови каде /кога затворањето на патиштата ќе биде потребно за да не се загрозува безбедноста на сообраќајот;
- информативен систем за временска прогноза;

- систем за внатрешна комуникација со Агенцијата и системот за информации за корисниците на условите на патиштата и

- проценка на трошоците и финансиските потреби.

Годишниот акционен план за зимско одржување се изготвува најдоцна 45 дена пред почетокот на зимската сезона која трае од 15 ноември до 15 март.

Член 34

Извршувањето на активностите за зимско одржување зависи од локацијата и временските услови. Годишниот акционен план за зимското одржување опфаќа четири степени на подготвеност:

- првиот степен опфаќа подготвеност на персоналот и на опремата во прифатлив број, со цел тимовите за зимско одржување / зимска служба бидат спремни за интервенција во секое време;

- вториот степен опфаќа подготвеност за интервенција на тимови за зимско одржување со чистење, посипување со сол и сите останати активности за зимско одржување кога температурата осцилира околу 0 степени со можност од врнежи од снег и појава на мраз;

- третиот степен опфаќа подготвеност за постојаната интервенција, во случај кога има подолго време на паѓање на снег и

- четвртиот степен опфаќа подготвеност за интервенција во вонредни ситуации, каде вкупниот број на тимовите за зимско одржување не може да ги покрие сите потреби и треба да се повика додатна екипа за работа.

Член 35

Активностите за зимско одржување се извршуваат:

- најмалку на една лента од 3м во секоја насока на автопат и експресен пат веднаш откако ќе престане да паѓа снег, за да се прошири до 6 м во секоја насока;

- на ленти со 6 м широчина на делниците на магистралните и регионалните патишта по приоритет I;

- на ленти со 5 м широчина на делниците на магистралните и регионалните патишта по приоритет II и

- на ленти со 5 м широчина, со првата лента од 3м широчина и места за престигнување во согласност со правилата и достапноста на ресурси за делниците по приоритет III и IV.

Интервенцијата на тимовите за зимско одржување, со горните широчини на сообраќајните ленти треба да завршат во следните рокови:

- 5 часа откако ќе престане да паѓа снегот во долински предели по приоритет I, за да се прошири до конечната ширина за 24 часа откако ќе престане да паѓа снег;

- 6 часа за сите патишта во случај да паѓа град;

- 8 часа откако ќе престане да паѓа снегот во планините по приоритет I;

- 12 часа за патиштата по приоритет II и

- 24 часа за патиштата по приоритет III и IV.

Блокирањето на сообраќајот зависи од категоријата на патот според следниот приоритет:

- за приоритет I, блокирањето не е дозволено;

- за приоритет II, блокирањето може да изнесува 2 часа, помеѓу 22 и 05 часот;

- за приоритет III, блокирањето може да изнесува 5 часа помеѓу, 20 и 05 часот.

Член 36

Отстранување на снегот од коловозот и местата наменети за користење на возилата кои се исклучени од сообраќајот треба да започне пред височината на снегот да достигне 10 см за патишта по приоритет I и II или 15 см за останатите патишта и пред возењето да стане невозможно дури и со употреба на зимска опрема за возила.

Патиштата по приоритет III и IV треба да се одржуваат проодни се додека е ова рационално, потоа би требало да се затворат. Патиштата по приоритет III и IV треба повторно да се отворат кога ќе се подобрат временските услови.

Патиштата се сметаат за проодни дури и доколку сообраќајот е попречен со остатоци од снег на коловозот или дури и кога има слој од натрупан снег кој делумно го покрива коловозот, и исто така во случај каде коловозот е делумно стеснет па тоа се одразува врз сообраќајот или е потребен еднонасочен сообраќај.

Член 37

Условите на коловозот мора постојано да се контролираат од слана/мраз, посебно во критичните делови/реони, кои се препознаваат како такви од претходното искуство. Во вакви реони спаѓаат острите кривини, стрмни косини, мостови, области каде има сенка (посебно во шуми и близу коритата на реките), железнички премини, патни премини и вкрстувања и тн.

Потребно е да се извршува претпазливо посипување на материјали за одмрзнување на такви локации или веднаш откако ќе се примети мраз на коловозната површина. Сообраќајните знаци за предупредување треба да бидат поставени на локации каде што постојано се формира мраз и се особено опасни за сообраќајот поради општите карактеристики на патот во тој реон.

На патиштата или подолгите делници на патиштата каде планот за зимско одржување бара претпазливо посипување, таквото посипување треба да се изведе веднаш штом веројатноста за формирање на слана/мраз стане доволна голема. Ова се однесува на сите приоритетни категории на патишта.

Член 38

Интервентното одржување ја вклучува организацијата и спроведувањето на одржувањето и на регулирањето на сообраќајот надвор од редовниот планот за одржување, за работа и работните часови.

Во случај на неочекуван настан (еколошки, земјотрес, временска или сообраќајна незгода), изведувачот на редовното одржување треба да е известен од страна на контролните органи, поединци или од страна на други информативни средства.

Изведувачот го заштитува местото со поставување на соодветни сообраќајни знаци и усмено или писмено да ја извести Агенцијата, одредувајќи ја локацијата, видот на настанот, првите извршени мерења и проценка на трошоците и средствата кои се однесуваат на проблемот.

Член 39

Изведувачот кој е одговорен за редовното одржување треба да изготви проценка на трошоци за да го врати патот во прифатливи услови во рок од 24 часа и треба да започне со извршување на работите веднаш.

Ако вонредниот настан не може да се реши со акции од редовното одржување, или ќе биде потребно подолго време за поправка, изведувачот изготвува предлог за целосно или делумно затворање на патот или за ограничување на сообраќајот. Откако ќе се добие одобрување за овој предлог, релевантните знаци и евентуалните пренасочувања на сообраќајот треба да бидат поставени од страна на изведувачот.

IV. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 40

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-14112
25 ноември 2008 година
Скопје

Министер
за транспорт и врски,
Миле Јанакиески, с.р.